

12. Средно училище „Цар Иван Асен II”
гр. София, район „Средец”

УТВЪРДИЛ:
Вера Захариева
Директор

ПРОГРАМА

**ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА
УЧИЛИЩЕ ОТ УЧЕНИЦИ**

на 12. Средно училище „Цар Иван Асен II”

УЧЕБНА 2022/ 2023 ГОДИНА

приета на ПС с протокол №15/12.09.2022г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за превенция на ранното напускане на училище от ученици на 12. СУ е разработена в съответствие с рамкови национални и европейски документи, както и определените приоритети за развитие в сферата на средното образование в ЗПУО.

Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременното напускане на училище и гарантира възможността на всеки ученик в училищна възраст да получи изцяло и със съответната времева продължителност образователната услуга, гарантирана му като право от Конституцията на Република България и от законодателството в сферата на средното образование. Програмата е ориентирана към реализиране на политики и мерки на ниво училище, като целта е делът на учениците напуснали училището да бъде сведен до минимум.

II. Настоящата Програма се реализира в три основни направления:

1. Превенция на преждевременното напускане на училище.

1.1. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното отпадане или напускане на училището с оглед ограничаване на последиците от тях:

- социално – икономически: ниски доходи, лошото качество на живот на определени социални слоеве, задължение на по-голямото дете в семейството да гледа по-малкия си брат/сестра, използване на детето като трудов ресурс;
- образователни причини: слаб интерес към учебния процес и произтичащото от това нежелание да се посещава училище, затруднения при усвояването на учебния материал, наличие на конфликтни отношения със съученици и/или учители и др. ;
- Етнокултурни причини: по-ниска ценност на образованието и др. ;
- Психологически причини: неувереност в себе си, чувство за неуспех, отчуждение от натрупания училищен опит и др.
- Институционални причини: като такива могат да квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и училищно ниво за справяне с преждевременното напускане на училище и др.;
- Причини, свързани със здравния статус: в контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в общообразователните училища. Рисковете за преждевременното напускане на училище са свързани с недостатъчна диагностика и подготовка на детските градини и училищата за приобщаването на тези деца. Тук се включват и всички фактори на образователната среда, материалната база, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на приобщаващото образование;

Наблюдението се осъществява постоянно и от всички педагогически специалисти. При възникването на риск от преждеременно напускане на училище, педагогическият специалист, установил възникването на риска, следва писмено да уведоми директора, за да бъдат предприети мерки, съобразно настоящата програма.

1.2.Реализиране на политики и мерки за преодоляване на рисковите фактори водещи до отпадане или напускане на училището;

2. Интервенция при опасност от преждевременно напускане на училище.

- политики и мерки за реализиране на приобщаващо образование и подкрепа личностното развитие на учениците;
- повишаване участието и ангажираността на родителите, основно в екипите за личностна подкрепа, Обществен съвет, Училищно настоятелство;
- утвърждаване на индивидуалното и групово наставничество;
- кариерно ориентиране и консултиране.

3. Компенсиране на ефекта от преждевременното напускане на училище с политики и мерки:

- създаване на подходящи условия за реинтегриране в образователната система на преждевременно напусналите я ученици;
- завръщане на преждевременно напусналите училище към формалната система на образование и обучение чрез използването на различни форми на обучение: самостоятелна, индивидуална;
- популяризиране на съвременни възможности за учене в клубове, библиотеки, читалища, младежки информационно-консултантски центрове, образователни сайтове;
- създаване на възможности за самостоятелно учене с цел признаване на резултати;
- кариерното ориентиране и консултиране на ученика и семейството му, с цел оказване на съдействие за информиран избор на образователен и професионален път и въздействие върху мотивация за оставане в училище и придобиване на образователна степен.

IV. Мерки за реализиране на политиките:	Отговорник:	Срок за изпълнение:	Индикатори:
1.МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ			
НА УЧИЛИЩЕТО			
1.1. Работа за превенция на отпадането на учениците от училище – план на класния ръководител и дейности в класа /проведени разговори за проблемите в уч. процес, ролята и възможностите на образованието за младите хора в съвременния свят, своевременно запознаване с проблемите на учениците/.	Кл. ръководители; ПДС:	Целогодишно	бр.отсъствия; бр. слаби оценки и причините за тях- проведени срещи- разговори с ученици и родители бр. преместени-мотиви, анализ; доклади до директор

1.2. Проверка на ел. дневници на паралелките, за системна регистрация на отсъствията и оценките на учениците, както и отразяването в ел. дневник.	Зам.-директор по УД	Целогодишно	констативни протоколи от проверките,
1.3. Работа на кл. ръководител в съответствие с принципа на позитивната дисциплина, гарантиращ изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможности, чрез разнообразни форми и методи, за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите членове на общността;	Кл. ръководител с съдействие на родители, ПдС, зам.-директор по УД	Целогодишно	бр. проведени срещи разговори, наблюдение върху ученика и проследяване на поведението му, след проведените разговори
1.4. Класният ръководител редовно предоставя информация на родителите и ресорен зам.-директор за ученици в риск от отпадане: ученици със слаб успех, лоша дисциплина, отсъствия. Изготвяне на мерки за подкрепа;	Кл. ръководител; ПдС; Родител;	15.12. 2022г. 30.03. 2023г.	доклад-анализ за застрашени от отпадане ученици, поради слаб успех, лоша дисциплина, отсъствия с предложения за подкрепа от кл.ръководител::
1.5. Изготвяне на регистър/списък на ученици, застрашени от отпадане и мерки за личностна подкрепа. При необходимост изготвяне на индивидуален план за личностна подкрепа ПЛП;	Кл.ръководители ПдС Родител	15.12. 2022г. 30.03. 2023г.	доклади на кл. ръководители; бр. работни срещи и консултации; училищен регистър на ученици в риск за отпадане;
1.6. Работа по Национални програми и проекти като мярка за осигуряване на качествено образование и превенция на отпадащите ученици;	Зам.-директор, Гл. учители, Кл.ръководители, Учители.	Целогодишно	брой ученици, застрашени от отпадане, включени в реализираните в училище програми за превенция;
1.7. Дейности за подкрепа, реализирани от педагогическия съветник в училището, във връзка с превенция на отпадането на учениците от училище /допълнителна работа с ученици с проблемно поведение; осъществяване на консултации на ученици и родители, създаване на ЕПЛР/.	ПдС	Целогодишно	индивидуални и групови консултации с ученици, учители и родители
1.8. Организиране на извънкласни и извънучилищни дейности по интереси на	Зам.-директори,	Целогодишно	брой клубове по интереси в училището;

учениците в областите: наука, изкуство и спорт	Учители; Гл. учители;		брой обхванати ученици; участия на учениците в училищни изяви, както и в фестивали и конкурси за изява на таланта и способностите си;
1.9. Обхващане на учениците от начален етап в целодневната организация на учебния ден; Подпомагане на храненето;	Зам.-директор, Кл. ръководители, Учители ЦДО	Целогодишно	брой обхванати ученици към момента; сключени договори за доставка на закуски.
1.10. Ролята на кариерното ориентиране на учениците – фактор при работа с ученици, застрашени от отпадане, с оглед задържането им в училище, както и бъдещата им успешна реализация.	Кл. ръководители, ПдС	ЧК - план	проведени работни срещи дискусии с представители на различни професии/експерти/родители/ отчети на кл. ръководители;
2.ИНТЕРВЕНЦИЯ ПРИ ОПАСНОСТ ОТ ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			
2.1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на всеки ученик застрашен от отпадане. Препоръки за обща или допълнителна подкрепа за нуждаещите се ученици, сформирани на екипи за индивидуална личностна подкрепа – обща/допълнителна, специализирана.	Зам.-директори ЕПЛР	Целогодишно	работни съвещания на учителите и педагогическите специалисти по класове,
2.2. Дейност на Екипите за обща или допълнителна подкрепа на учениците, застрашени от отпадане, поради обучителни трудности / проблемно поведение, липса на мотивация; проблеми в общуването със съученици и учители, нисък социален статус и други:	ПдС; ЕПЛР	Целогодишно	протоколи с препоръки за: консултации по уч. предмети, педагогически консултации с родители на ученика; съдействие на други институции; еднократни целеви помощи; смяна на формата на обучение; определяне на наставник. ; консултации с ПдС/психолог, занимания по интереси, др. ; дейности за приобщаване към училищната среда;
2.3. Включване на родителската общност за	Зам-	Целого	брой на родителите,

повишаване на активността ѝ в сътрудничество с уч. ръководство, обществени съвети, УН, Екипи за личностно развитие, кл. ръководители, учители.	директори, Учители	дишно	включени в инициативи за сътрудничество
2.4. Осигуряване на всеки застрашен от отпадане ученик поради слаби оценки и невъзможност да покрие държавните образователни стандарти на консултации по съответните предмети по утвърден график .	Зам-директори, Учители	При необхо- димост	Брой ученици, включени в консултации
2.5. Консултиране на застрашените от отпадане ученици и техните родители с педагогически съветник	Зам. директори ПдС	При необхо- димост	Брой проведени консултации
2.6. Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на ученици в риск и оказване на подкрепа, чрез индивидуалното им консултиране	Кл. ръководители, ПдС;	Целого дишно	Годишен план на класа; консултации;
2.7. Активизиране на ученическото самоуправление - инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици .	Зам. директори Кл. ръководители, ПдС	Целого дишно	избор на УС; план за работа на УС;
2.8. Достъп до качествено образование на деца и ученици със СОП. Своевременно издирване и обследване на деца/ученици нуждаещи се от допълнителна или специализирана подкрепа;	Зам.-директор Кл. ръководители ЕПЛР ПдС, Ресурсен учител, Логопед	Целого дишно	брой обследвани деца/ ученици нуждаещи се от допълнителна подкрепа от ресурсен учител, психолог и логопед; брой деца/ученици за които е сформиран ЕПЛР и е изготвен ПЛП;
2.9. Осигуряване на подходяща среда и учебно-технически средства за обучение на деца със СОП.	Учителите, Работещи с деца със СОП, Ресурсен учител ПдС	Целого дишно	брой деца /ученици получаващи допълнителна подкрепа; брой ученици на ИФО и КФО; работни срещи, консултации с учители и родители
2.10. Консултиране на учителите, с цел разпознаване учениците с обучителни трудности.	Учители, Ресурсен учител ПдС.	Срок: X-XI. 2022г.	брой консултации с учители;

2.11.Сътрудничество с институции – Дирекция „Социално подпомагане”, отдел за закрила на детето, ДПС, ДАЗД, РЦПППО	Директор	При необхо димост	Осъществени комуникации
3.КОМПЕНСИРАНЕ ЕФЕКТА ОТ ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			
3.1. Реинтегриране в училище на млади хора под 18 г. отпаднали или напусналите училището;Запознаване с условията и правилата за обучение в училище.	Директор Зам.- директори	Целого дишно	заявления за записване в училище; брой ученици, реинтегрирани в училище;
3.2. Информирание на родители и ученици, напуснали училището, за възможностите за образование и обучение в училището;	Зам.директори Учители;	целого дишно	брой ученици, реинтегрирани в образователната система;
3.2.Кариерното ориентиране и консултиране на ученика и семейството му, с цел оказване на съдействие за информиран избор на образователен и професионален път и въздействие върху мотивация за оставане в училище	Кл.ръководите ли ПдС		